

Grondels en garnalen kapen wintervoedsel van watervogels weg in de Zeeschelde (NB 03-19)

Het ecosysteem van de Zeeschelde is de voorbije vijftien jaar sterk veranderd. Toenemende afvalwaterzuivering bracht meer zuurstof in het water, zodat vissen, garnalen en andere waterdieren terugkeerden. Tegelijkertijd namen de organismen die in de slikbodem leven (het benthos) sterk af, net als de aantallen overwinterende watervogels. Deze en andere trends zijn met elkaar gelinkt doordat de ene soort de andere eet. De vraag is nu: wie eet wie?

Onze studie spitste zich toe op het benthos: we vermoedden dat vissen, garnalen en vogels in competitie staan voor benthos als voedselbron. In het zoete en lichtbrakke deel van de Zeeschelde bestaat dit benthos zo goed als alleen uit kleine borstelwormen. Een grootschalig experiment op de Scheldeslikken en een onderzoek met stabiele isotopen tonen aan dat in de zomer brakwatergrondels en steurgarnalen de hoeveelheid benthos halveren, met een voorkeur voor de grootste wormen. Er blijft dus minder en kleiner voedsel over wanneer de hier overwinterende watervogels aankomen.

Het experiment toonde ook aan dat in nieuw sediment met veel organisch materiaal de aantallen wormen sterk toenemen. De waargenomen afname van benthos in de Zeeschelde is dus wellicht ook rechtstreeks het gevolg van de verminderde hoeveelheid organisch materiaal in het water (door waterzuivering), versterkt door de toenemende water- en sedimentdynamiek en predatie door onderwaterdieren.

Om ons begrip van het systeem verder te verbeteren is een volgende stap het in kaart brengen van het huidige dieet van watervogels en dat van benthos in de Zeeschelde,.

[Frank Van de Meutter](#)

Meer lezen: [Van de Meutter F., Bezdenjesnii O., Buerms D., De Beukelaer J., De Regge N., Speybroeck J., Terrie T., Vanoverbeke J., Van Braeckel A., Vandevoorde B., Van den Bergh E., Van Ryckegem G. \(2019\). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2019 \(1\). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.](#)